

**Quæstionum Canonicarum, In Quinque Libros
Decretalium, Tomus ...**

In Librum II. Decretalium, Per Triginta Titulos Distributum, In Quo Agitur
De Judiciis, Foro Competenti, Libelli Oblatione, Mutuis petitionibus, ...

Krimer, Ferdinand

Augustæ Vindelicorum, 1708

§. IV. Quomodo quis sortiatur forum ratione rei sitæ?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73001](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73001)

perstes conjunx eam lucrabitur; Bartolus in cit. L. exigere, & L. si fundus ff. de Evict.

¶ IV.

Quomodo quis sortiatur forum ratione rei sitæ?

304.

Cum frequenter contingat, quod quis extra locum sui domicilii possideat bona quædam immobilia, in alieno territorio sita, quæstio est, an ratione illorum in tali loco sortiatur forum, seu coram Judice illius loci conveniri possit, & se defendere adversus Actorem, à quo in jus coram Judice illius loci vocatus est? de hoc agitur in c. sanè, 3. h. t. ibi: *Sanè si Episcopi, inter quos causa versatur, sine diversarum Provinciarum: ille Primas det Judices, in cujus Provincia est locus, de quo contenditur; & c. fin. eod. ibi: Licet ratione delicti seu contractus, aut domicilii, sive rei, de qua contra possessorem causa movetur: quibus forum regulariter quis sortiatur; & L. 3. C. ubi in rem actio exerceri debeat, ibi: Sed, & in locis, in quibus res, propter quas contenditur, constituta sunt, jubemus in rem actionem adversus possidentem moveri.* Ex his juribus sequentem communi calculo assertionem Doctores deducunt: *quod ratione rei, de qua agitur (si ea feudalis non sit) sortiatur quis forum, & ubi ipsa existit, conveniri valeat.*

305.

Verum ad rectam intelligentiam hujus assertionis not. 1. illam esse intelligendam de casu, quo quis convenitur actione in rem, seu reali; non autem personali; constat ex dicta L. 3. ibi: *jubemus in rem actionem adversus possidentem moveri; & c. sanè, ibi: in cujus Provincia est locus.* Not. 2. dici communiter, dictam assertionem accipiendam in casu, quo res sub alieno Judice ista est immobilis; non verò, si mobilis, vel se movens; sic Layman in c. sanè n. 2. sed probabilius videtur etiam procedere in casu, quo res est mobilis, aut se movens, licet potissimum de re immobili; ita Haunoldus tom. 5. tr. 1. n. 366. Nam verba citatæ legis 3. ambobus accommodantur. Ex hoc vides, quod civis Græcensis in alio territorio v. g. Labaci habens rem aliquam immobilem, co-

ram Judice Labacenti conveniri debeat; si quis contra illum agat actione reali, concernente rem illam Labaci sitam. Nam in loco, ubi res, ob quas contenditur, sita est, in rem actio adversus possidentem moveri debet, cit. L. ult.

Dixi: de re potissimum immobili. Nam idem dici posse ratione rei mobilis colligitur ex L. quod legatum, 38. ff. de Judiciis, ubi dicitur, *legatum ibi peti actione in rem, ubi res est; & arg. L. ult. C. ubi in rem actio, qua generaliter & indistinctè dicitur, actionem in rem adversus possidentem moveri posse in locis, in quibus res, propter quas controversitur, constitutæ sunt; Barbosa in c. fin. h. t. n. 15. sed intellige, modò res illa mobilis in eo loco sit permanenter, & non transeunter solum, vel custodia solius causa; alias enim non censetur esse in tali loco; sic Bartolus in cit. L. ult. n. 2. Abbas in c. final. h. t. n. 43. Ex hoc colliges, quod Petrus, civis Hispalensis, qui Paulo civi Græcensi furatus est equum Viennæ, transiens Græcio, non possit à Paulo coram Judice Græcensi conveniri. Non actione personali; quia Petrus ratione personæ non est subditus Judicis Græcensis; non etiam ratione delicti; quia hoc non est commissum Græcii; non ratione rei tunc Græcii existentis, quia Græcii est solum transeunter. Si tamen Petrus coram suo competente Judice conveniri à Paulo non posset vel de fuga suspectus esset, posset cogi ad satisfaciendum, per pignus, vel fidejussores de stando juri, vel sistendo se judicio competenti. Si autem cautionem præstare nollet, aut non posset, sequestranda foret res, donec coram competente Judice causa cognoscatur; Abbas cit. num. 44.*

Not. 3. ut actio institui possit in loco rei sitæ, non requiri, quod Reus tunc ibi præsens sit; quia si Judex rei in suo territorio sitæ Reum cita vit, & is contumaciter absit, potest eum, qui actionem realem intentavit, mittere in possessionem eorum bonorum, quæ Reus habet in hujus Judicis territorio, c. fin. §. ult. ut lite non contestata: etiam si possessor non sit in eodem loco; quia actio realis rem, non personam sequitur; L. Actionum, 25. ff. de obligat. & action. Et quia actio mixta, seu in rem scripta non solum personam, sed etiam rem persequitur, eadem etiam intentari potest coram

306.

coram Judice, in cujus territorio res sita est; Bartolus *in cit. l. ult.* Ex hoc sequitur 1. quòd petitio hereditatis institui possit, vel in loco heredis, secundum domicilium, vel ubi res hereditaria sita sunt, *l. unic. C. ubi de hered. agat. 2.* interdicto unde vi ad recuperandam possessionem agi posse in loco, ubi vis illata est, vel ubi possessio rei ablata est, *l. unic. C. ubi de possess. agi oport. secus est*, quando quis contra aliquem agit actione personali; tunc enim sequi debet forum *personae*, hoc est agere debet apud Judicem, cui talis persona personaliter subjecta est; non apud Judicem, in cujus territorio res talis personae sita est; quia actio personalis, non rem, sed personam sequitur.

307. Not. 4. Quòd, quando res Rei sita est in quo scilicet Reus non habet domicilium, Actor agens contra illum actione reali possit illum convenire, vel in loco rei sitae, vel in loco domicilii; quia quando quis potest conveniri in duobus locis, electio Actoris est: at sic est in dato casu; sic Barbosa *in c. sanè num. 2.* addit tamen Haunoldus *citatus n. 366. q. 2.* esse intelligendum, ut Actor facta semel electione (conveniendi Reum in hoc determinato loco, v. g. domicilii, vel rei sitae) non possit variare. Ceterum non desunt, ut notat Gonzalez *in dict. c. sanè, n. 9.* qui velint in actione reali, ubi de re agitur, tantum in loco rei sitae possessorem conveniendum esse. Adducunt pro sua sententia textum *in l. fin. C. ubi in rem actio*, in illis verbis: *Actor rei forum, sive in rem, sive in personam sit actio, sequitur; & l. unic. C. ubi de possessione*, ibi: *sed in locis, in quibus res constituta sunt, jubemus in rem actionem adversus possidentem moveri, & l. quod legatur, 18. ff. de judiciis*, ibi: *si autem per in rem actionem legatum petatur, etiam ibi peti debet, ubi est.*

Contrariam tamen sententiam, videlicet rei possessorem conveniri posse, non solum ubi res existit, sed etiam in loco domicilii, saltem quando agitur processu ordinario de possessione, probabilibus suadet, *l. final. C. ubi in rem actio*, ut constabit ex seqq. & diximus n. 305. dixi processu ordinario; nam si de possessione agatur momentaneo processu, qui extraordinarius est, veluti in casu legis *si Coloni 14. C. de agricolis, lib. 1. r.* vel simili, Judex rei ad-

Tom. II.

eundus est, eo quòd processus ille momentaneus ob id instituitur, ne partes ad arma deveniant, quòd contingere solet in ipso loco, ubi res, de cujus possessione contenditur, sita est.

Dices: in cit. legibus, pro sententia contraria, expressè dicitur: *jubemus*, ut infinuatur, quòd Imperatores ibi non simpliciter *permittant* actionem in rem moveri, ubi res constituta est; sed moveri *jubent*, quasi verbis istis necessitatem ibi agendi imponant. Verum nec ex ista observatione probatur intentum; si enim observentur leges relatae supra, clarum est, duo præcipi. 1. Actorem sequi debere Forum Rei, quacunque actione experiatur sive in rem, sive in personam, non tamen ita, ut in foro rei sitae, si Reum conveniat in illo, & experiri non possit; id quòd aperte denotatur illis particulis: *sed & in locis*; jubet ergo Imperator, ut, si Reus actione reali conveniendus est, conveniatur vel in loco communi omnium actionum, nempe *domicilii*; vel in Foro rei sitae; quò non probatur *debere* tantum in hoc determinato. Quò dicitur ex *l. quod legatur*, procedit specialiter *in re legata*, & intelligitur solum, cum petitur petitione cum effectu obligationis præstandi legatum; non quòd ab hærede in loco domicilii peti non possit; sed quòd alibi, quàm ubi res legata est, illam præstare non cogatur.

§. V.

Quibus modis extraordinariè quis for-
tiatur forum?

308. Resp. extraordinariè, ac generaliter constitui Forum coram Judice aliàs non suo. 1. *ratione cause*; si enim sit Ecclesiastica, coram Judice Ecclesiastico Actor Reum convenire debet. 1. ex *c. contingit, 8. de Arbitris*, ibi: *ad hoc generaliter prohibemus, ne super rebus spiritualibus compromittatur in Laicum; quia non decet, ut Laicus in talibus arbitretur.* Nam sicut Laicus non potest esse Judex in causa Ecclesiastica, *c. 2. de Judiciis, c. lator, 5.* qui filii sunt legitimi: ita nec arbiter, vel arbitrator. Quia universim indecens est, si Laici Ecclesiastica negotia tractent. Excipitur tamen plenitudo Papalis potestatis, per quam Ecclesiastica causa Laicis committi potest. gloss. hìc, *V. Spiritualibus;*

M 2